

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2015 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanego (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda P. R. 20.689,68 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 lutego 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 454,07 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i oddalił powództwo w pozostałej części, sygn. akt XIII GC 1887/13 (wyrok k. 297).

Podejmując wyrok Sąd Rejonowy ustalił, iż w dniu 14 grudnia 2011 roku usiłowano ukraść pojazd marki M. (...) o nr rej (...). Sprawcy nie mogąc dokonać kradzieży pojazdu, zdewastowali jego wnętrze dokonując przy tym kradzieży niektórych elementów wyposażenia.

Powód zawarł umowę leasingową z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na mocy, której stał się leasingobiorcą samochodu M. (...) o nr rej (...). W związku z zaistnieniem szkody leasingodawca upoważnił P. R. do odbioru odszkodowania. Strona pozwana została wezwana do wypłaty odszkodowania pismem z dnia 23 kwietnia 2012 roku.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. zawarła z (...) w W. umowę generalną ubezpieczeń komunikacyjnych obejmujących przedmiot leasingu w postaci M. (...) o nr rej (...).

Strona pozwana decyzją z dnia 22 lutego 2013 roku uznała szkodę i w ramach polisy AC obejmującej pojazd M. (...) o nr rej (...) wypłacił odszkodowanie w wysokości 3.875,31 zł. Strona pozwana rozpatrzyła ponownie roszczenia powoda i przyznała dodatkową kwotę tytułem odszkodowania w wysokości 1.843,90 zł. Powód poniósł koszty naprawy pojazdu M. (...) o nr rej (...) w łącznej wysokości 38.607,86 zł. W opinii biegłego koszt naprawy pojazdu wyniósł 9.940,95 zł netto w wariantcie kiedy złożono rachunki za naprawę oraz przeprowadzono oględziny po w wariantcie kosztorysowym kiedy nie złożono rachunków koszt naprawy wyniósłby 18.534,60 zł.

Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione częściowo. Ustalił przy tym, że kwota należna w ramach odszkodowania powinna wynieść kwotę wskazaną w wariantcie 2 opinii biegłego z względu na złożone przez powoda rachunki – faktury i oględziny ponaprawcze, z których wynikało użycie niektórych części zamiennych używanych do naprawy pojazdu. Tak więc Sąd uznał należne świadczenie odszkodowawcze w wysokości 4.221,74 zł za naprawę samochodu, biorąc pod uwagę kwotę 9.940,95 zł oraz dotychczas wypłaconą kwotę w wysokości 5.719,21 zł / 9.940,95 zł - 5.719,21 zł = 4.221,74 zł/

Sąd Rejonowy uwzględnił kwotę 4.221,74 zł oraz pozostałe kwoty w wysokości 16.467,86 zł, gdyż pozwany nie przedstawił dowodu na okoliczności przeciwnie. Razem Sąd Rejonowy zasądził 20.689,68 zł (32.888,65 zł – 16.420,71 = 16.467,86 + 4.221,74 zł = 20.689,68 zł). W pozostałej części Sąd I instancji powództwo oddalił uznając je za niezasadne. O kosztach procesu rozstrzygnięto zgodnie art. 100 § 1 i 3 k.p.c. (wyrok k. 297, uzasadnienie k. 302-305)

Apelację od wskazanego wyroku złożył pozwany zaskarżając go w części dotyczącej zasądzonej kwoty 16.467,86 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 lutego 2012 roku do dnia zapłaty, zarzucając naruszenie

- prawa procesowego:

1. dokonanie ustaleń stanu faktycznego sprzecznie z przeprowadzonymi w sprawie dowodami, a w szczególności poprzez:

- pominięcie okoliczności dotyczących treści umowy ubezpieczenia wynikającej z umowy generalnej ubezpieczeń komunikacyjnych nr (...) w związku z jej zapisem w §2 pkt 2.2 odwołującego się do postanowień określających zakres ubezpieczenia w zakresie AC i (...) do o.w.u. pojazdów (...) zatwierdzonych Uchwałą Zarządu (...) nr (...) z dnia 9 stycznia 2008 roku, które to o.w.u. zostały złożone do akt sprawy przy sprzeciwie z dnia 27 września 2013 roku;

2. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie przez Sąd Rejonowy oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób sprzeczny z takimi cechami jak wszechstronność i całościowość, w szczególności poprzez:

- pominięcie w rozważaniach uzasadnienia zaskarżonego wyroku analizy treści dobrowolnej umowy ubezpieczenia AC, która miałaby stanowić umowną podstawę zasądzonych w wyroku świadczenia odszkodowawczego za wynajem pojazdu zastępczego, co doprowadziło do zasądzenia kwoty odszkodowania w tym zakresie w oderwaniu od treści umowy oraz z jej jaskrawym naruszeniem;

3. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie podstaw prawnych wyroku w zakresie uzasadnienia odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego oraz uniemożliwienie zarówno Sądowi II instancji jak i stronom weryfikacji zasadności rozstrzygnięcia w części dotyczącej zasądzenia odszkodowania w kwocie 16.467,86 zł;

- prawa materialnego:

4. art. 805 § 1 i 2 k.c. w związku z § 2 pkt 2.2.2 oraz § 5 pkt 1 i 2 umowy generalnej ubezpieczeń komunikacyjnych nr (...) z dnia 8 kwietnia 2008 roku zawartej pomiędzy pozwanym (...) a (...) Sp. z o.o. w W. w związku z § 14 i § 19 pkt 1, 2 i 6, 7, 8 i 9 o.w.u. pojazdów (...) Komunikacja zatwierdzonych uchwałą zarządu nr 06/2008 z dnia 9 stycznia 2008 roku mających zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych od dnia 10 marca 2008 roku poprzez zasądzenie odszkodowania w kwocie przewyższającej 4.221,74 zł uzupełniającego odszkodowania za naprawę pojazdu, tj. w kwocie 16.467,86 zł, w której zawiera się odszkodowanie za wynajem pojazdu zastępczego w kwocie 14.199,86 zł oraz kwota 2.268 zł najprawdopodobniej dalszych kosztów naprawy pojazdu, co rażąco narusza wskazane postanowienia dobrowolnej umowy ubezpieczenia, gdyż nakłada obowiązki odszkodowawcze na pozwanego(...)pozostające w oderwaniu od treści umowy zawartej pomiędzy stronami sporu.

Podnosząc powyższe zarzuty strona pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, ewentualnie zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w zakresie przewyższającym kwotę 4.221,74 zł przy jednoczesnej zmianie stosownie do wyników sporu rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu za I instancję, a także zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego (...) kosztów procesu za II instancję według norm prawem przepisanych (apelacja k. 311-313).

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 25 maja 2016 roku pełnomocnik powoda wniosł o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego (protokół rozprawy apelacyjnej k. 331 odwrót).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie w zakresie, w jakim jej wnioski zmierzały do uchylenia wyroku w zaskarżonej części, dotyczącej zasądzonej kwoty 16.467,86 zł wraz z odsetkami i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W pierwszym rzędzie za zasadny należało uznać zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Zgodnie bowiem z tym przepisem uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, a mianowicie: ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Powszechnie w orzecznictwie przyjmuje się, iż zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w wyjątkowych okolicznościach, tj. jedynie wtedy, gdy treść uzasadnienia orzeczenia sądu pierwszej instancji uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia lub w przypadku zastosowania prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 stycznia 2013 roku, III APa 63/12, LEX nr 1254543, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 stycznia 2013 roku, I ACa 1075/12, LEX nr 1267341).

W sprawie niniejszej takie wyjątkowe okoliczności wystąpiły, co spowodowało, że w zaskarżonym zakresie orzeczenie Sądu I instancji nie poddaje się kontroli instancyjnej. Zauważyć trzeba, iż rola uzasadnienia sądu pierwszej instancji

nie ogranicza się tylko do przekonania stron co do słuszności stanowiska sądu i zgodności z prawem orzeczenia, ale jego zadaniem jest także umożliwienie przeprowadzenia kontroli apelacyjnej. Spełnia ono także funkcję porządkującą, obligując stosujący prawo sąd do prawidłowej i pełnej rekonstrukcji stanu faktycznego i jego subsumcji do miarodajnej normy prawa materialnego, w następstwie czego dochodzi do jej konkretyzacji w sentencji wyroku. Dlatego też dwie podstawy rozstrzygnięcia: faktyczna i prawna powinny być spójne, tworząc logiczną całość (tak: teza 3 wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2013 roku, I CSK 314/12, LEX nr 1307999). Tymczasem w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zabrakło jakichkolwiek ustaleń faktycznych dotyczących kwestii żądań w zakresie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego na czas naprawy uszkodzonego pojazdu, jak również kwestii dotyczących umowy AC wiążącej strony, rozważań dotyczących tego czy umowa ta obejmuje również zwrot kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Podkreślić przy tym należy, że w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Rejonowy kwestię zasądzenia kwoty 16.467,86 zł jedynie „skwitował” stwierdzeniem, cyt.: „Sąd uwzględnił (...) pozostałe kwoty w wysokości 16.467,86 zł, gdyż pozwany nie przedstawił dowodu na okoliczności przeciwnie”. Tymczasem, jak wynika z analizy akt sprawy pozwany negował zasadność dochodzenia tych kwot, wskazywał argumenty w tym zakresie kwestionując przedstawioną przez powoda kalkulację kosztów naprawy pojazdu i powołując się na treść zawartą pomiędzy stronami umowy z dnia 8 kwietnia 2008 roku, odmienną od treści wskazanej przez powoda (sprzeciw k. 58-62), która ma niewątpliwie wpływ na ocenę zasadności zgłoszonego powództwa, a co za tym idzie rozstrzygnięcie istoty sprawy. Zatem Sąd Rejonowy winien był poczynić w tym zakresie ustalenia faktyczne i ustosunkować się do stanowisk stron, czego nie uczynił.

Przedstawione wyżej argumenty prowadzą przede wszystkim do wniosku, iż zaskarżony wyrok nie poddaje się kontroli instancyjnej, bowiem uzasadnienie nie zawiera elementów pozwalających na weryfikację stanowiska sądu, a braki uzasadnienia w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że uniemożliwiają dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia w części zaskarżonej. Jest to zatem uzasadniona przyczyna uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, bowiem w tym przypadku należy uznać, iż nie została rozpoznana istota sprawy.

Z powyższych względów wobec zasadności zarzutu naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. rozważanie pozostałych zarzutów apelacyjnych na obecnym etapie postępowania jest niemożliwe.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy przede wszystkim wykona poprawnie powyższe wskazania dotyczące brakujących ustaleń faktycznych oraz oceny prawnej, zawarte w uzasadnieniu powyżej. Po uzupełnieniu ustaleń dokonanych na podstawie całości materiału dowodowego, starannie przeanalizowanego i ocenionego Sąd Rejonowy wyda rozstrzygnięcie w zakresie żądanej kwoty 16 467, 86 zł., wskazując podstawę prawną. Sąd I instancji rozliczy także koszty procesu zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, przy uwzględnieniu kosztów faktycznie przez strony poniesionych i ewentualnie należnych na rzecz Skarbu Państwa. Sporządzając zaś uzasadnienie tego wyroku, o ile wnioski o jego sporządzenie zostaną przez którąś ze stron złożony, Sąd Rejonowy winien sprostać wymogom przewidzianym w art. 328 § 2 k.p.c.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku, pozostawiając przy tym rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego, zgodnie z przepisem art. 108 § 2 k.p.c., Sądowi I instancji.